

implementation in pilot projects are proposed in contemporary cultural studies, developed at the National Academy of Managerial Personnel of Culture and Art. As a means of intensification of synergetic processes in the cultural environment of the regions offers modern social and humanitarian projects aimed at further integration development. The international aspects and problems of cultural projects «Cultural dialogue: Ukraine, Greece and Serbia», «Mystetskyi Arsenal» are defined in this article. The article gives synergy and cluster foundation of humanitarian strategy phenomenon in Ukrainian-European cultural changing.

Key words: *cultural space of Ukraine exogenous and endogenous factors, synergy, convergence, cluster, strategic and project approaches. cultural projects.*

УДК [378.016.80]:33

М. Якубовська

ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОГО ПОРОЗУМІННЯ МІЖ НАРОДАМИ ЯК ОСНОВА КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНИХ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНОГО ПРОФІЛЮ

На прикладі творчості В'ячеслава Медведя розглянуто суть, структуру, роль та важливість розвитку комунікативної компетентності у системі духовного порозуміння між народами. Показано, що комунікативна компетентність – важлива складова професійного становлення майбутнього фахівця та одна із умов його професійного зростання.

Ключові слова: *компетентність, професіоналізм, структура компетентності, парадигма професійної освіти, культурологічний світогляд, інтелектуальна проза, культурологічна проекція.*

В умовах духовно-еволюційного оновлення суспільства відчувається гостра потреба у формуванні нових особистостей, які у XXI столітті стануть визначати загальні напрямки духовного розвитку суспільства. Криза гуманітарної політики кінця XX століття продиктована як економічними, так і філософсько-психологічними процесами.

Нівеляція духовних цінностей зменшила роль культурологічних пріоритетів. Культура стала другорядним чинником у професійній орієнтації суспільства. Нехтування законами розвитку культурологічних основ особистості стало однією із причин сьогоденної кризи. На наш погляд, література, як найвагомійший чинник культури, може стати важливим резонатором в оздоровленні загальних тенденцій розвитку суспільства. Гармонійна особистість стає основою цих процесів, оскільки лише вона – основа відновлення гармонії Всесвіту.

Формування культурологічної компетентності у процесі становлення особистості відіграє величезну роль. Поняття “комунікативна компетентність” (від лат. *communico* – роблю загальним, зв’язую, спілкуюся і *competens* (*competentis*) – здатний) означає сукупність знань про норми і правила ведення природної комунікації – діалогу, суперечки, переговорів і т. ін. [2, 107]. На наш погляд, концепція формування культурологічної компетенції має наступний імператив: від порозуміння між людьми – до порозуміння між народами. А основа порозуміння між людьми лежить у форматі пізнання людиною самої себе.

Е. Ф. Зеєр наголошує: компетентнісний підхід – це пріоритетна орієнтація на цілі – вектори освіти: навченість, самовизначення, самоактуалізація, соціалізація та розвиток

індивідуальності [**Ошибка! Неизвестный аргумент ключа.**]. К. М. Хоруженко це поняття розглядає як підготовленість людини до культурного спілкування з іншими людьми [3, 185]. Є невелике коло світових письменників, для яких література – це не просто технічна праця, це дихання життя, яке поглинає автора повністю, і у своєму писанні він, наче риба, викинута на берег буревіями, – такими виснажливими є ті хвилі творчого взаємопроникнення у святая святих – у скарбницю тексту, котрий автор на грані високого відкриття відчуває як альфу і омегу людської первозданності. Тоді метафора Всесвіту являється у ритміці, композиційності, де індивідуалізації кожної фрази виступає до монументального ігрового дійства.

До таких рідкісного дару письменників належить В'ячеслав Медвідь. У його творчості оголений нерв душі стає епіцентром Духовного Всесвіту людства. Людська душа у його творчості виростає до рівня космічної величини, і, повернута несподівана ракурсом, наче напоєна пляями карпатських таємниць і містичною героїкою козацької Кодні. Коло замкнулося: на поверхню людського буття виходить духовний світ людства у всій його багатомірності. Твори В'ячеслава Медведя – для загального міщанського загалу будуть важкими для сприймання, тому що примушують працювати людську душу.

Письменник, розмірковуючи про суть буття людини у системі хаосу, наголошує: “Людина позбавляється рівноваги і все далі похиляється у темнощі забуття. Усвідомлення родинності – єдине, що її втримує од поринання у темряву. Демони, ображені, але не скорені, надсилають їй свої прокляття і жахають апокаліптичними мареннями. Така людина варта зневаги, але ще залишається милосердя” (“Культура і смерть”) [7].

Дослідження наукової літератури про сутність комунікативної компетентності показали, що існують два основні підходи до визначення найближчого родового поняття стосовно комунікативної компетентності. Низка авторів пояснюють комунікативну компетентність через поняття “здатності” (О. О. Аршавська, М. М. Вятютнев, Д. І. Ізаренков, Д. Крістел, С. Савіньон та інші). У роботах цих учених комунікативна компетентність розглядається як здатність використовувати мову в тій або іншій сфері спілкування.

Так, М. М. Вятютнев відзначає, що комунікативна компетентність – це здатність використовувати мову творчо, цілеспрямовано, нормативно, у взаємодії зі співрозмовниками [4, 40]. Д. І. Ізаренков виокремив у тлумаченні поняття “комунікативна компетентність” істотні ознаки: а) віднесеність комунікативної компетентності до класу інтелектуальних здібностей індивіда; б) сфера прояву цих здібностей є діяльним процесом, необхідною ланкою якого виступає мовний компонент, так звана мовленнєва діяльність. Зважаючи на це, автор уточнює зміст комунікативної компетентності, вказуючи на те, що: а) ця здатність до спілкування є складним, набутим умінням, яке формується або у процесі природного пристосування людини до умов життя в певному мовному середовищі, або за допомогою спеціально організованого навчання; б) ця здатність може знайти вияв в одному або в декількох видах мовленнєвої діяльності. Таке уточнення дозволило авторів визначити комунікативну компетентність “як здатність людини до спілкування в одному, кількох або всіх видах мовленнєвої діяльності, яка становить набуту в процесі природної комунікації або спеціально організованого навчання особливу властивість мовленнєвої особистості” [5, 55].

У такому розумінні комунікативної компетентності наголошується на важливій ролі здібностей людини у її формуванні, а також вирішальну роль відіграє гармонійний розвиток особистості і здатність протистояти навалі безодні. “Нарешті історія помстилася нам, тим, хто так несамовито прагнув її досягнути, – її загадкове ошкірення дорешти переконало нас у марнотності написати правдивий твір. XX століття викінчується мазохістською потугою стилізації усіх попередніх двадцяти століть” [9].

Проза В'ячеслава Медведя належить до новітньої інтелектуально-філософської прози, тільки починає закладати умови для оновленого значеннєвого літературного поля і форм

його вираження, у яких синтезується філософія та поезія. Саме тому досить часто джерелом концепцій, необхідних для створення жанру філософської літератури, є романтична символіка, яка репрезентує відповідний тип художнього, філософського мислення. Це досить важливо, оскільки в зазначеному жанрі змістовність є його основою, яка визначає більшість домінуючих характеристик для філософської прози. «Ви собі того не дозволите, світ постукався раз до вас, а ви його не впустили. Хоче цею крем'янистою дорогою пройти до кінця, множачи гріхи. Ви взяли людський гріх на себе та й вже тим святі, а вона мусит гріхи світові набирати та множити, а там нема відома, де святість, а де переступництво» [8, 140].

Отож за гротеском історичних контамінацій – глибший план: взаємопідсвічування епох, трагічний сарказм часу. Не тільки минуле озивається в сучасному, а й сучасне кидає свій зболений, а часом і глумливий погляд на минуле.

Проза В'ячеслава Медведя відзначається наявністю розширеного інформаційного поля за рахунок зчеплення філософом. Вони поєднують у собі традиційну романтичну образність і занурення в "якусь конкретність", де тема проявляється в "окремому", одиничному аспекті, що набув "сили узагальнення, потенції символічних значень". Максималізм як міра людського буття у всіх багатогранних виявах стає рисою метафоричного узагальнення. «Танцюй так, як ніби на тебе ніхто не дивиться. Співай, ніби тебе ніхто не чує. Люби так, ніби тебе ніколи не зраджували, і живи так, ніби земля – це рай», – дані слова Марка Твена є імперативом життєвого вияву персонажів В'ячеслава Медведя. Самодостатність людської індивідуальності веде до самодостатності гармонії Всесвіту.

В'ячеслав Медвідь у романі "Кров по соломі" написав роман-епопею народного горя і народної величч, нашого сорому і нашої печалі, нашого відчаю і нашої невтомності... З лицарською мужністю, беззастережною любов'ю він взявся боронити тих, кого любить... Тих – найменших, принижуваних віками. Тих – винищуваних війнами, чорнобилями... Тих, які встають, як "тіні забутих предків", через пил історії, аби будити наші серця і наш розум до дії... Сильне культурологічне поле творчості В'ячеслава Медведя дозволяє розполовинити навпіл страждання світу, аби вилуцтити зеренце надії, основане на відчутті гармонізації людини і світу. Він з пильністю вдивляється у обличчя тих, хто стоїть невидимим фронтом нашої духовності.

Як кров через соломку, спливають віки, покоління... Оті горласті баби, вбрані у кужайки і вовняні хустини, що працею і любов'ю боронять наш дім. Їх руки ніколи не знали манікюру, а губи – помади... Але джерело їх сердець вражає більше, ніж наманікюрені обличчя інших, які почасти приходять у наше письменство – вихолощені і несправжні. Бо ці, перші, справжні... Бабуся помирає на своїх постелі і думає, аби літник ніде не дівся... Такі дивацтва старенької жінки, яка однією ногою переступила поріг вічності, не просто марення хворої уяви. Відходячи, вона дбає про щось дуже важливе... Вона ще живе клопотами. Остання соломинка, остання хвиля свідомості, які тримають її при житті. "...А як моїй матері було в своєму ліжечку добувати послідні ночі, то летніка не поруш під подушкою, усе допоминаються, чи летник у головах, а здалік піч бачити, що ти там вариш, дочко; як їй було не діждати гонука, то вона з ним балакала, а яка в тебе сім'я, чи дитина є, і я синовим голосом відповідала; ніяк цим бабам одпрощення не знаходилося, що вони свій вік прожили й свою смертею помирають..." [8, 15].

Проза В'ячеслава Медведя сягає витками в міфологію амазонок і золотого руна. Рідна земля у його творчості стає мірилом духовного історичного буття. У його творах міфологема народного тривання поривистою силою вриватиметься таїною рідної землі, формуватиметься поступово, мірою здобуття кожного індивіда людської гідності. У процесі формування культурологічної компетентності нелегко визначити, які парадигми мотиваційно-ціннісної системи особистості відбуваються під впливом педагога, а які в

результаті власних духовних пошуків студента, шляхом подолання самого себе за рахунок освоєння власного чи розказаного з високою майстерністю життєвого досвіду.

Таким чином формується відкритість виховної системи, випадковостей стають основою закономірностей. Дане явище свого часу було описане К. Ушинським: "... в невичерпно багатій природі людини бувають і такі явища, коли сильне душевне потрясіння, надзвичайний порив духу, високе одухотворення – одним ударом винищують найшкідливіші схильності і знищують закоренілі звички, ніби стираючи, спалюючи своїм полум'ям усю колишню історію людини, щоб почати нову, під новим прапором" (переклад М. Я.) [8, 155].

У творах В'ячеслава Медведя зображена людина на грані життя і смерті, на межі відчаю і покути – у час загострення її найвищих духовних сил. особистість глибока своїми думками і вчинками. Вона тримається генної пам'яті свого родоводу і народу. Не нарікає на долю, а зі стоїчною мужністю вибирає крихти радості, які дарує їй життя, і благословляє цю радість. Людина, яка ніколи і ні перед чим не поступиться своїми принципами і законами. Людина, яка ніколи не лицемірить.

Людина, яка не чекає відплати за сотворене добро. І ніколи не відповідає злом на зло. У щоденному бутті знаходить силу вижити і не нарікати. І поруч з цим – бачить несправедливість світу і намагається протистояти йому. Людина, яка мужньо і стоїчно ітиме крізь віки. І боронитиме наше слово – до останнього віддиху. І стерегтиме душу – осереддями останнього пристанища – предківських могил. "Мати дальш Андрушівки ввік не була, а летніка їй не займи, – а вони за мудрих нас таких мають, що синів одпроводжають та наймають трактори печі розорювати, щоб було дітям на рани прикласти якого попелу, якого спорохнявілого сирівцю; та не нам ставати навколішки перед синами, зогнаними зо світу, на попелищі, де печі перш завалом лежать, а стіни й дахи ще придержують на невмирання довічне; а не нам світових калік прихищати й не мати провини й спокутувати за гріхи світові, і не десь, а на попелищі, – що твоє, а що світове, царю земний, чоловіче; мовчить чоловік, зачарований світовою красою, він буцім дрімає; то світ замикався на твоїй душі, а то вже допоминається чогось іншого, – мушу сказати сина, де йому й дід, і душа, де ждання не материне, не людське; де нема йому влади карати і приголублюватися, де не бігти за мулірами і не дослухатися Драгунського; не прихищатися печі з горнятком кави, не ратувати тварі викраданням цвахів, – бож-ж, непоратовані сини скликають на поміч замерзлим у рівчаках вдовам при живих чоловіках, що тим вдовам неміч доперти обіцяну огорожу, неміч здужатися на крик..." (Медвідь В.) [8, 67].

У публіцистичних роздумах «Історія – текст – міф» В.Медвідь наголошує: "Вона (людина) забуде, що таке розпач, її можна буде вважати "щасливою". Щастя ж означатиме текстологічне розгадування міфу, яким можна буде пояснювати будь-що і водночас нічого. Людина не катуватиметься історією, бо світ, у якому панує міф як єднісне з'ясування самосутності, є вичерпаним..." [7].

У творчості В'ячеслава Медведя знаходимо органічне поєднання класичної форми письма (вона виявляється у змісті зображуваного) і модерного втілення письменницького задуму (традиції зорової поезії – використання паралельного плину часу, поруч на сторінці іде щоденник його матері і розповідь сина-філософа, письменника-гуманіста). Щоденник матері відображає нехитрі події сільського життя: купила гас, помер Скиба Борка, пройшов дощик, заплатила за радіо, Миколина телиця погуляла, Надя народила... Кругоплин життя. Час мовчки проходить, як пил віків, як кров по соломі... Але жінка зі стоїчною мужністю веде свій щоденник, де народження і смерть сприймаються як глибина народної філософії, де життя виринається криками народжень, де, як ніж під серце, проймає один-однісінький вислів – "впала коло пошти..." У грудях В'ячеслава Медведя грає орган часу, бо він належить до поетів, що народжуються, живуть і працюють у світлі найвищого одкровення. І, прямуючи до серця слова, щоб в нім прочитати знак часу, він пізнав крик у силі мовчання.

З того дня письменник відкриває свою душу лиш тим, хто розуміє її бентежну сповідь і тлумачить, як слід. “Людина – у нетрях філософічних побудов, історичних блукань, – мертва людина. Над-людина, як би хитромудро її не закликали, не збулася; натомість збулася над-культура, що цілковито знехтувала людиною” (В’ячеслав Медвідь, "Ноттог васуї") [7]. Відомо, що мислення людини характеризується чіткою спрямованістю самого процесу на сприйняття й розв’язання задачі. Це забезпечується постановкою питання, в якому формується сама задача. Від чіткості постановки питання залежить не лише чіткість задачі, а й цілеспрямованість самого процесу мислення. Водночас конкретизація задачі забезпечує активізацію знань і використання їх у нових умовах. У здатності мистецтва давати особистості естетичну насолоду криється його об’єднуюча та перетворювальна, творча можливість. Вона формується у безпосередній творчій діяльності, разом з тим є формою індивідуального духовного стану особисті.

Дослідження жанрово-стилістичних особливостей прози В’ячеслава Медведя дає можливість зробити висновок про те, що жанр філософської прози в сучасній творчій системі не має закінченої форми. Разом із тим, аналіз художньої концепції "життя" в їх творчості показав, що у філософську прозу сучасної світової літератури долучаються нові проблеми, не обмежені жанровою ієрархією, а індивідуальні принципи втілення оригінальної поетичної теми є тими новаціями форми, що складають основу поетики філософської прози В’ячеслава Медведя.

“Людина, що означила епоху коротким і вбивчим словом “ЛЪОХ”, творила, в першу чергу, не текст, а саме життя. Слово у Медведя сповнене такої енергії, якої б вистачило для наповнення багатьох романних структур його ровесників. Він і далі є патріотом свого етнічного закутка, що не слід ототожнювати з гуманізмом. Полісся Кодня на Житомирщині, Солом’янка у Києві – це не географія, це яскраві знаки пережитого і підсумків всього пережитого. Медвідь всюди. Медвідь forever. Медвідь це завжди вагомий дискурс” [14, 43], – пише про нього письменник Володимир Цибулько.

Лицарі літератури не бояться сентенцій, не бояться іти через терни до зірок, засаджувати трояндами сліди убитих сарн і оленів. І ця заповзятість окрилює їхні таланти, позначає зрячими віхами їх злети, насичує пристрастю і пронизує каратами краси. Філософська проза В’ячеслава Медведя позначені композиційною цілісністю, багатством аспектів, у яких автор подає цілу гаму своїх почуттів. Конкретні спостереження, вочевидь, дають змогу письменникові знайти в кожному випадку живі, рельєфні деталі, які більшою мірою охоплені сферою авторського досвіду, містять у собі теплоту свіжих знахідок, проблиски прекрасних метафор.

«Був колхоз як колхоз; село наше одвіку пролетарське; приїхав на жительство матрос Иван Отрошенко, і все закрутилося; агрономів аж семеро було; знали не те що, а й як ховрахів із нір вилити; Федора Кушніра якраз бригадиром настановили; скажений був до роботи; приїжджає уповноважений Петро Давидович; што ти тут, Федьор, своєвольнічаєш; Пьотр Давидович, йди ти к..., поки я не докінчу, щоб твого й духу тут не було; ну-у, Фьодор, маладец, решіл вопрос, а то я думал уже і тїбя послать сам знаєш куда; страшні часи були, але й страх був не той, що зара; а баштани які були; куди твоє діло; а тепер що, – колхози розпустили, нема де й вкрасти; а було ж і державі, і людям; ферми в долині стоять, наче війна перейшла, одні стїни; а що дерев’яне, то на паливо порозбирали; я тоді тракторця відкупив незадорого, то якийсь заробіток – городи людські орати; а цей приїжджий – але й отряха – одну ферму підрихтував, ще, каже, вікна і двері поставити, та й буде пансіон для туристів, – тут попід ставком у заплаві, де очерети, грязюка на дні така, лікувальна немов; усі ходять, заглядають, – там той гній засохлий ніяким згремблом не одшкребеш» [11].

В’ячеслав Медвідь виявляє повне довір’я до читача та віру в магічну силу слова. Спектр переживань ліричного героя його творів досить багатий і розкішний – від

розпачливих нот туги і болю до радісного просвітлення. Йому не бракує ані ліризму, ані технічної вправності. А досвід – магічний ключик, яким талановитий творець в стані розмикати будь-яку скарбницю слів і думок, тлумачити її таємницю. Його талант і заповзятість – запорука і гарантія, що він ніколи не зрадить себе і свою епоху, що він у наших душах не залишиться тільки надією, а залишиться великим творцем.

Та як не вірити у можливість того поета, що несе у своїй палітрі очі рік, душу гір, співи полонин, курликання журавлів, шепіт лісів і мерехтіння зір, зволожує свої спрагли уста березовим соком, оповідає сучасникам свою біографію, а відтак і біографію своєї доби. Він творить свій день і свою епоху талановитим словом-одкровенням. Тільки така літератури здатна явити світові потенціал людської душі, творючи не лише нові літературні жанри для світової літератури, а і моделюючи новаторські спроби філософії людського життя як філософії серця. Ця система перегукується із природо відповідністю Григорія Сковороди, який через філософію серця Василя Сухомлинського реалізувався у сучасних педагогічних інноваційних пошуках Василя Кременя та «педагогіці життя» Н.Ничкало.

Коли йдеться про виховання, то завжди передбачається деякий ідеал, бажана мета, до якої ми прагнемо та з якою співвідносимо вибір шляхів та засобів педагогічних впливів. Мета культурологічного виховання (в кінцевому рахунку і самоціль суспільного розвитку) – людина, яка розкрила повноту своєї сутності, універсальна гармонійна особистість.

Як доводить глибинний аналіз творчості В'ячеслава Медведя, ідеал універсальної особистості як мета виховання передбачає її особливе відношення з універсумом, внутрішню органічну причетність до нього. Така людина не відчуває себе зачиненим "Я", до якого зовнішній світ протистоїть як "не-Я". Навпаки, вона усвідомлює себе як природу, що досягла вершини самопізнання. "Медвідь – письменник буття. Саме цей реєстр робить його самотнім в контексті української літератури (...). Головним героєм В'ячеслава Медведя є українець на тлі перипетій своєї зрадливої історії. Такого роду категорії виводять його тексти на рівень вільного міжнаціонального спілкування (...). Медвідь вирішує одне з головних українських протиріч: між національним та загальнолюдським, зайвий раз підтверджуючи, що правдиво загальнолюдським стає все найбільш національне" [**Ошибка! Неизвестный аргумент ключа.**].

Як бачимо на прикладі творчості В'ячеслава Медведя, на шляху високої самосвідомості людина долає відчужене до всього у житті – а значить, й відчуження своєї сутності – та може ставитися до самої себе як до істоти універсальної і тому вільної. "Свобода, – писав Г. Гегель, – є лише там, де немає для мене нічого іншого, що не було б мною самим".

Проте таке ставлення до світу та до самої себе властиве особистості, у якої розвинена дійсно людська чуттєвість, тобто естетично розвиненій особистості, що є, у свою чергу, також результатом естетичного виховання та самовиховання. "Читаючи "Льох", ніби продираєшся крізь терни, коли на колючках залишаються шматки одягу й шкіри... Це, очевидно, і справді роман – хоча б тому, що читається він так само довго, як і тисячосторінкові епопеї... "Льох", очевидно, викличе роздратування в лавах наших шанувальників красного письменства. Можливо, на голову письменника посипляться такі ж прокльони, як і на Ю.Андруховича за "Рекреації". Мій же обов'язок випередити цей критичний пуританський потік і привітати В'ячеслава Медведя із Книгою Про Вихід із Льоху" [12].

Глибокі соціально-економічні, політичні перетворення, які відбуваються в Україні, викликали докорінні зміни в усіх галузях суспільного життя, особливо в освіті, головною метою якої є розвиток людини як особистості, суб'єкта діяльності та спілкування. Нові пріоритетні напрями в освіті спонукають шукати ефективні підходи до вирішення проблем. Серед завдань освіти та виховання на перший план висувається

розвиток особистості, яка постійно перебуває в соціальному оточенні. Це повинна бути всебічно освічена людина. Гуманітаризація освітнього процесу є пріоритетним завданням розбудови системи фахової підготовки. Освітня практика потребує якнайповнішої інтеграції розумової та духовно-емоційної діяльності особистості.

Як показує аналіз творчості письменника В'ячеслава Медведя, особливе місце в цьому процесі належить мистецтву, яке в практиці суспільного життя пульсує насамперед як пізнання світу, будучи водночас його оцінкою, художнім перетворенням, що стає основою формування культурологічної компетентності, а відтак і засобом духовного порозуміння як між людьми, так і між народами.

Список використаної літератури

1. Зеер Э. Ф. Компетентностный подход к образованию // <http://www.ugrao.ru/konf2005.php?mode=&exmod=zeer> Зеер Э. Ф. Психология профессий: Учебное пособие для студентов вузов. – 2-е изд., перераб., доп. – М.: Академический проект, 2003. – 336 с.
2. Бех І. Д. Особистісно-зорієнтоване виховання: навч.-метод. посібн. / І.Д. Бех. – К.: ІЗМН, 1998. – 204 с.
3. Хоруженко К. М. Культурология: энциклопедический словарь / К. М. Хоруженко. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1997. – 640 с.
4. Вятютнев М. Н. Коммуникативная направленность обучения русскому языку в зарубежных школах / М. Н. Вятютнев // Русский язык за рубежом. – 1977. – № 6. – С. 38–
5. Изаренков Д. И. Базисные составляющие коммуникативной компетенции и их формирование на продвинутом этапе обучения студентов-нефилологов / Д. И. Изаренков // Русский язык за рубежом. – 1990. – № 4. – С. 54–60.
6. Квіт С. "Світлі води В'ячеслава Медвідя" // Українські проблеми, ч.3-4, 1995.
7. Медвідь В. Галерник і наглядчак // <http://www.ji.lviv.ua/ji-library/pleroma/medvid.htm>
8. Медвідь В'ячеслав. Кров по соломі.– К., 2001.
9. Медвідь В. Село як метафора // Десять українських прозаїків. – Київ, 1995.
10. Медвідь В. Філософія страху або ж проклятий народ: Щоденники // Українські проблеми. – чч.3, 4-5, 1994; ч.1, 1995.
11. Медвідь В'ячеслав.Траса // Українська літературна газета.– №№21(105) 18 жовтня 2013 року
12. Сулима М. "Дафніс у куфайці" // Пост-Поступ, 22–28 червня 1993.
13. Ушинський К.Д. Пед. соч.: У 6 т. – Т. 5. М., 1990.
14. Ж. "Пік".– 1999.– №30.– С.43.

Стаття надійшла до редакції 17.11.2014

M. Jakubowski

SPIRITUAL FORMATION OF UNDERSTANDING BETWEEN PEOPLE AS THE BASIS COMMUNICATIVE COMPETENCE MODERN SPECIALIST TECHNICAL PROFILE

The works of Vyacheslav Bear looks into the structure, role and importance of communicative competence in a system of spiritual understanding between nations. It is shown that communicative competence - an important component of professional formation of future specialist and one of the conditions of his professional growth.

Keywords: *competence, professionalism, competence structure, the paradigm of professional education, cultural worldview, intellectual prose, cultural projection.*